De Kellner-Dichter

Frans was de onberispelijkste kellner in Restaurant Royal, dat moesten zelfs zijn collega's toegeven. Hij was jong, slank en elegant, en droeg zijn rok en hoogen boord met evenveel gratie als zijn golvende blonde kuif; zijn voeten waren lang en smal, zijn handen welverzorgd — in één woord : hij was „het" sieraad der zaak en zich dan ook zijn waarde wel bewust.

Hij behandelde de gasten met een koelen eerbied, die naar ironie zweemde en nooit krulde een lachje zijn ernstig-getrokken mond. Hij sprak zeven talen en kon meesterlijk een kip trancheeren, hij sliep in een waschzijden pyama en ontving de grootste fooien zonder een spier van zijn cleanshaven gelaat te vertrekken. Hij leek — en was dan ook — een voorbeeld van getrouwe plichtsbetrachting, een nimmerrustende kracht : een model-kellner.

Toch verborg de zwart-gerokte zacht-stappende en ijverige kellner-Frans een heel anderen Frans, een jeugdigen enthousiast, een poëet, die zijn emoties en verlangens aan de binnenzijde hield en alleen in de stilte van zijn vrijen tijd gedichten las, studeerde en kampte met vlagen van eenzaamheid, zooals alleen een hoog-artistieke natuur die kan voelen zonder dat er bepaalde reden voor is. Hij dichtte ook zelf wel eens wat, jeugdige minneklachten aan een onbekende geliefde, maar hij verveelde er niemand mee en werd over 't algemeen een geschikten vent gevonden. Niemand vermoedde, dat in dien keurigen bediende een geest woelde, die rusteloos het oogenblik verbeidde, dat „het" komen zou !

„Het" kwam, kwam in de gedaante van een ongeveer 22-jarige jonge dame, die op een goeden avond, vergezeld van een heer, Royal binnenstapte en zich met hem aan een der gedekte tafeltjes zette. Ze was niet bepaald mooi, maar had een rond perzikgezichtje met peinzende grijze oogen en een massa blond haar, van dezelfde kleur als de kuif van Frans.

In een oogwenk was Frans-de-kellner achter haar begeleider en reikte hem de spijskaart; intusschen verlustigden de oogen van Frans-de-poëet zich in het meisje, dat langzaam haar mantel losknoopte en een stukje te zien gaf van haar blanken hals en witte voile blouse.

„Twee diners, een halve Barsac en een kruikje Apollinaris !" bestelde meneer.

Frans-de-kellner boog zwijgend, Frans-de-poëet schoof het kristallen bloemvaasje een eindje dichter bij 't meiske, dat plots hem aankeek met iets van dankbare verwondering in de lieve oogen.

„Wat een beeldige sneeuwklokjes !" zei ze tot den meneer.

Een poëet heeft niet veel tijd noodig om verliefd te worden ; Frans gebruikte voor dit feit zeker niet meer dan een halve seconde : toen wist hij, dat zij „de" zij was uit zijn droomen en gedichten, en dat zijn leven nu eigenlijk pas begon. En terwijl hij zijn orders gaf in de keuken en even later met een dampende soep-terrine door de zaal zweefde, zong hoog en blij een vogeltje achter zijn onberispelijk plastron : hij had lief !

„Himmelhoch jauchzend — zum Tode betrübt."

Deze woorden kenmerkten de eerstvolgende dagen de stemmingen van Frans, den kellner-poëet. Kwam zij 's avonds eten, dan was zijn vreugde onbegrensd — bleef zij echter weg, dan sloegen hem de angst en de wanhoop in die mate om 't hart, dat zijn boord hem knelde en de fooien geen indruk op hem maakten. Wat hij eigenlijk verwachtte van dezen pas-geboren toestand was hem zelf niet klaar : zijn hoofd zat propvol met verzen en zijn hart sprong haast van teederheid, die hij helaas slechts uiten kon door een bijzondermooie bloem in het vaasje op haar tafeltje te zetten en een extra balletje in haar soep — of wat fijner fruit op haar schaaltje te doen.

Met het verwonderlijk optimisme van sommige dichters verdroeg hij haar houding van meerdere ; zij was immers zijn koningin en hij haar slaaf ! Er zat voor hem dus zelfs een diepe vreugde in, dat hij haar met de linkerhand op den rug bedienen mocht en in stilte bewonderen !

De avonden, dat ze niet verscheen, waren voor hem een benauwenis, een lichamelijke en geestelijke ellende, die hij haast niet verbergen kon en waardoor hem zelfs zijn uiterlijke kalmte ontnomen werd.

„Jongmensch, je béèft !" zei op een dier avonden een oude dame, die hij bediende van Ris-de-veau. Ze had gelijk ; zijn hand beefde en dus ook de schotel, dien hij haar voorhield.

„Ook al nerveus ?" kwebbelde ze verder, „dan maar 3 × per dag wat broomkali en veel in de frissche lucht !"

„Ja, mevrouw ! ja !" glimlachte Frans-de-kellner, maar zijn poëeten-oog blikte naar onzichtbare gewesten en zijn geest was verre.

Na enkele weken van opwinding, weken, waarin hij haar ongeveer tien keer had gezien, voelde hij den toestand drukkend worden. Hij begon te begrijpen, dat Frans-de-kellner weinig succes zou hebben en derhalve gebeurde het, dat hij 's morgens met tegenzin uit zijn waschzijden pyama in zijn onberispelijken rok verhuisde en zich minderwaardig vond, als hij ettelijke malen op en neer rende voor 40 of 50 cent fooi in den gezichtskring van zijn aangebedene. Bij deze kwelling voegde zich nog jaloezie. Hij ging zich afvragen wat die nog jeugdige meneer ter opzichte van haar was, een neef ? een oom ? een bekende ? haar verlóófde misschien ? Deze laatste veronderstelling deed hem het zweet uitbreken, want, hoewel hij geen verlovingsring droeg en zij alleen aan haar linkerhand een eenvoudig zegelringetje had — je kón toch nooit weten ! Sommige menschen hielden nu eenmaal niet van ringen !

Onder deze en andere zwartgallige overpeinzingen verzonk Frans langzamerhand in een melancholieke stemming en het zien van zijn onbereikbare geliefde was zelfs niet in staat hem voor enkele uren daaruit op te heffen. Integendeel : zoodra hem een seconde rust gegund werd, verschanste hij zich achter een der groote palmen in de zaal en staarde vandaar met sombere blikken naar het blonde meisje, dat meestal gezellig pratend tegenover den meneer zat en niet het geringste vermoeden had dat ze bespied werd. Frans smaakte in deze droeve dagen alleen de voldoening dat ze af en toe de roos of de anjer, die hij zorgvuldig in haar vaasje had gezet, op haar blouse of mantel stak, waarvoor ze Frans dan naderhand met een vriendelijk woord excuus vroeg, maar dat was ook alles !

„Kellner," vroeg op een avond een burgerlijk-uitziende

AAN HET WESTFRONT.
Birmaansche soldaten bij de ontvangst van hun mail.

dame met een haviksneus en lorgnet, „dat blonde dametje daar in de verte .... ken je haar ?"

Voor 't eerst van zijn leven in de zaak kreeg Frans een kleur ; hij wendde zich in de aangeduide richting en vroeg stotterend : „Hoe bedoelt mevrouw . . . .kènnen ?"

„Nu ja, jullie kennen toch meestal je klanten wel ? Ik dacht . . .eh, dat ze eigenlijk niet zoo heel erg . . . . je begrijpt me wel, hè ?"

„Mevrouw !" riep Frans en hij richtte zich in zijn verontwaardiging hooger op dan een kellner dat tegenover de gasten pleegt te doen. De blonde kuif sidderde boven zijn vochtig voorhoofd en zijn oogen vlamden van gramschap. Het was hem of iemand hem een mes in zijn hart gestoken had en daarmede in de wond rondwoelde. Hij voelde lust de lorgnet van de dame haar reus te slaan of de jus van den schotel op haar hel-zijden blouse te laten druipen, maar hij deed geen van beide en bleef als versteend staren naar dat hatelijk gelaat bij zijn elleboog.

„Nu, heb ik geen gelijk ?"

Frans ademde diep, zag een ondeelbaar moment naar het onschuldige gezichtje van zijn lieveling, balanceerde sierlijk den schotel ter hoogte van zijn hoofd en antwoordde op zijn verloren-gewaanden ironischen toon :

„Mevrouw vergist zich inderdaad ! Het publiek is hier altijd first-class ; die dame is b.v. barones van Schelfhout thoe Lakenvelde !"

„Allemachtig !" zei de dame bewonderend. „Ja, je kunt je in de menschen vergissen !"

„Jij vergist je weleens meer !" snauwde haar echtgenoot, toen Frans verdween, „altijd dat geklets tegen kellners over menschen ! Een dame doet zooiets niet !"

Mevrouw vernietigde hem met haar blik.

Intusschen liep Frans als op lucht naar de keuken. Hij voelde zich zoo groot, zoo rijk, nu hij hàar verdedigd had tegen dien laffen aanval, dat zijn plastron zwol van liefde en trots. Maar het duurde weer niet lang ; de hooge stemming zonk en een ijskoude twijfel greep weer zijn hart. Er moest een eind aan komen ! beloofde hij zichzelf. Zóó was het geen leven ! Hij keek in een spiegel en zag zijn wit gezicht waarin mat de blauwe oogen stonden. Deze onzekerheid maakte hem gek !

Den volgenden avond stond Frans geheel gereed tot het volvoeren van zijn plan. Zijn mond stond vastberaden, zijn hart sloeg kalm, zóó kalm als het in geen maanden geslagen had.

Om half zeven trad zij binnen in een fonkel-nieuw wandelcostuum met een lange boa om en een coquet klein hoedje op het blonde haar. Ze groette Frans vriendelijk in 't voorbijgaan en zette zich gracieus aan het tafeltje. De meneer nam haar boa en mantel af, excuseerde zich en ging naar de telefooncel bij de portiersloge.

Met de bekende peinzende uitdrukking in haar grijze oogen bleef het meisje zitten en staarde gedachteloos de zaal in. Frans schoof het menu naar haar toe en bleef daarna bij het tafeltje staan totdat zij opkeek.

„O — meneer zal dadelijk wel bestellen !" zei ze vriendelijk.

„Daar wacht ik niet op, ik moet u iets zeggen !"

Ze blikte hem vragend aan en wachtte zwijgend tot Frans verder ging : „Ik weet niet wie u is, noch wat u van mij denken zult als ik gesproken heb, maar ik moet het u zeggen : ik heb u lief !"

Ze maakte een beweging alsof ze wilde opspringen en onderdrukte ternauwernood een kreet, maar zijn kalm, vastberaden gezicht zag er zóó treurig en weinig angstwekkend uit, dat ze voelde dat het voor hem om een ernstige zaak ging. Vele gedachten bestormden haar in dat oogenblik ; het werd haar plots duidelijk wie de bloemen op haar tafeltje zette en waarom zij méér — zoo véél meer ! — balletjes in haar soep kreeg dan haar metgezel en waarom..., o., ze begreep nu inéèns het waarom van vele, vele kleine oplettendheden ! Het blonde meisje was geen nuffige bakvisch, maar een verstandig en gevoelig vrouwtje en — hoewel ze natuurlijk de grootte en diepte van Frans' lijden onmogelijk kon beseffen — ze had innig met hem te doen en voelde zich alsof ze tegenover hem een schuld op haar geweten had. Hoe had ze ook kunnen vermoeden dat dat aardige, bescheiden kellnertje verliefd op haar zou worden alleen door 't zien ?

Frans stond nog steeds bij het tafeltje. Nu hij gezegd had wat hij wilde zeggen, voelde hij zich verlegen worden met zijn figuur, doch een oneindige rust was als een zachtgeurende bloem in zijn hart en hij had geen spijt over zijn woorden en wachtte in alle kalmte een antwoord. Maar ach, een kellner moet geen poëet zijn — en omgekeerd ! In vele hors d'oeuvres, in oeufs à la Russe en biefstuk tartare, in roomige plombières en kunstige puddingen had Frans-de-kellner den laatsten tijd luchtkasteelen gezien, hij had gedroomd van duizend dingen waarvan een dichter droomt, doch die in de toekomst van een kellner-dichter zoo tragisch weinig verwezenlijkt worden !

Tot deze laatste conclusie was Frans echter nog niet gekomen en, terwijl hij daar wachtte op een antwoord, verwachtte hij vaag dat het blonde meisje, dat hem deed beminnen en door wie hij leed, zonder aarzeling zijn liefde accepteeren zou. En dan kón het immers niet anders of ze moest ook hèm liefhebben !

Intusschen zocht het meisje nog steeds naar een passend woord in deze moeilijke situatie en ze vond eindelijk datgene wat hem 't meest pijnlijk trof :

„Ik zal hier niet meer komen, dat is 't beste wat ik voor je doen kan !"

„Niet meer komen ?" vroeg Frans ontzet en de doodgewone mensch in hem rukte den poëet uit de wolken, „waarom niet meer komen ? Mijn liefde zal u niet schaden ! O, ik begrijp 't best : u kunt niets voor mij voelen, niets voor mij voelen omdat ik maar een kellner ben, de slaaf van iedereen ! Maar ik verzeker u, geef mij één enkele aanmoediging en ik ga hier vandaan, een nieuw leven beginnen ! Ik kan alles in mijn liefde voor u !"

Het meisje begon iets dichterlijks te vermoeden in dezen jongen aanbidder en het stemde haar treurig dat ze hem een illusie ontnemen ging. Maar aan den anderen kant — ze voelde voor zichzelf het dwaze en pijnlijke van de situatie en vond 't maar het beste er gauw een eind aan te maken.

„Ik zal je eens wat zeggen," zei ze kalm, „het spijt me dat ik onbewust aanleiding heb gegeven tot verdriet voor jou, maar daar kan ik niets meer aan veranderen, doch dit is de laatste maal dat ik hier met mijn man kom. Je weet natuurlijk niet dat ik nog géén maand geleden getrouwd ben !"t

Wat Frans zou gedaan hebben als hij nog langer bij het tafeltje gestaan had, is moeilijk te zeggen, maar op dit critieke oogenblik verscheen de echtgenoot en Frans vloog als een stormwind naar de garderobe, sloeg zijn jas om en holde zonder hoed naar zijn kamer, waar hij tenminste kon uitschreien zonder angst te hebben dat de tranen op de sole frite of de kaviaar vielen.

Hij nam den volgenden dag ontslag uit zijn dienst bij Restaurant Royal en werd ober in een hotel.

Vijf maanden later zag zijn eerste verzenbundel „Smart" het levenslicht.

JULIA FRANK.